

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

De Personis Ecclesiasticis, Earumque statu, Dignitate, munere, &
Immunitate

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1658

§. 4. De Coadiutore Parochi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61816](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61816)

post. Decis. Collect. 555. Rossev. loco cit. cap. 2.
num. 4.

§. IV.

De Coadjutore Parochi.

I. Coadjutor temporalis dari potest & solet Parocho, propter infirmitatem animi vel corporis, quâ inutilis redditur & impotens ad præstandum officiû. Dare illum Episcopi est. Neque enim convenit beneficio privare illum, qui nullâ tuâ culpâ deficit. Causæ explicantur in *tt. 6. De Clerico agrotante l. 3. Decretal. & l. 6 eod.* Unde colligimus dandum esse Coadjutorem Parocho leproso, paralytico, amenti, vel furioso: denique illiteratis, & imperitis, qui aliâs honestæ vitæ sunt. *Conc. Trid. Sess. 21. c. 6.* Non minus sufficiens causa censetur, si populus multum creverit, ita ut unius hominis industria minimè suffectura videatur: quanquam *sacra Concilii Trid. Congregatio*, Rectorem Ecclesiæ in prædicto casu dicat, non cogi ad erigendam coadjutoriam, sed ad constituendum tot Sacerdotes, quot sufficiunt Ecclesiæ Sacramentis administrandis. *Conc. Trid. Sess. 21. c. 4. Lancelot. l. 1. tt. 16. Canon. l. 1. tt. 23. Barb. p. 196. Garz. de benef. par. 4. c. 5. Gambar. de off. legati à latere l. 5. tt. de Coadjut.*

II. Illiterati autem & imperiti censentur, qui inhabiles sunt ad præstandum ea, quæ curatis ex officio incumbunt: quod magis usu, & experientiâ, quàm examine prævio, vel ubi hoc omittitur vulgi opinione, ac commentatione discernitur. *Ign. Lopez. in pract. c. 21.* Quamobrem permittitur etiam Episcopis ad examen revoca-

re Parochos jam institutos. Nam revera contingit, ut cum tempore non vitâ tantum, sed doctrinâ quoque deficient. Ita censuit *Sacra Congregatio* in quadam *Placentina* 26. *Aug. 1628.* Capellanum semel quoad scientiam approbatum non esse iteratò examinandum tradit. *Barb. in Coll. decis. Apost. n. 97. V. Laym. l. 5. tt. 6. c. 11.*

III. Episcopus non tantum ex permissione Concilii Trid. potest Coadjutorem dare Parocho, in casibus supra enumeratis, sed etiâ de præcepto tenetur, & sub peccato mortali, ut apud *Barbosam Sancius* loquitur. Agitur enim de salute & profectu animarum, quibus non minor cura debetur, ne pereant, quàm ovibus suis pastores mundani adhibere solent, qui nunquam permiffuri sunt, ut vel omninò deserantur, vel ab imperito ductore regantur. *O Pastor, & idolum deserens gregem! Zachar. 11. v. 17.*

IV. Possitne ab Episcopo Coadjutor assignari Parocho cum jure succedendi, in dubio est? Non posse censeo, nisi à summo Pontifice dari juxta *c. Nulla de concess. præb. ubi Concil. Lateranense.* Nulla inquit, Ecclesiastica ministeria, seu etiam beneficia, vel Ecclesiæ tribuantur alicui, seu promittantur, antequam vacent. *Additur causa.* Ne desiderare quis mortem proximi videatur, in cujus locum & beneficium se crediderit successurum. Cum enim in ipsa *seriam gentilium* legibus inveniat inhibita, turpe est, & divini plenum animadversione judicii, si locum in Ecclesia *DEI* futuræ successione expectatio habeat, quâ ipsa *seriam gentiles* condemnare curant. *Ita Concil. Later.* Insuper promissiones factæ de Ecclesiis nondum vacantibus, sed vacaturis inanes sunt
I
atque

atque irritæ *c. relatum eod.* Circa caput *cit.* Nulla notat *Barb. 1.* intelligendum de inferioribus à Papa Prælati. Hi enim expectativas ad beneficia vacatura principaliter concedere non possunt, pro modo & varietate temporum ac prohibitionum de hac re loquentium, nimirum *Alexand. III. in Con. Lateran. de quo in cita. cap. Inno. III. in c. Dilectus 19. de præbend. & Bonif. VIII. in c. 2. hoc tit. in 6. Item c. deliberatione de off. legati in 6. 2.* Non esse extendendam prohibitionem ad officia secularia. Illa enim Reges & Principes possunt promittere in tempus, quo vacaverint. *Steph. Gratianus in Disceptat. forensib. cap. 818. num. 38. Rodericus to. 1. art. 6. Barbosa & alii.* Idem Ecclesiastici & regulares Prælati circa officia non Ecclesiastica, & officiales qui sibi & Ecclesiis suis subjecti sunt, poterunt: cum pœnalia & onerosa decreta non conveniat extendere ad eorum omifsum, & alterius ordinis: quamvis assignata ratio in illis quoque locum aliquantulum habere videatur. Adde, quod in *2. p. tit. 9. §. 1.* probabimus jure naturali non prohiberi Dynastis, ne officia civilia aut bellica pretio vendant, modo ad satisfaciendum idoneis personis committantur. Nam ejusmodi beneficia seu officia, numerantur in bonis, & patrimonio Principum, non lecus atq; alia bona temporalia *V. Azor. Fo. III. l. 3. c. 7. Q. 1.* Non expedire tamen vendi prædicta officia multi DD. tam laici, quam profani censent. *Adrian. in 4.*

Bonac. tom. 2. p. 495. n. 10. Em.

Sa. V. offic. n. 13.

*
*

De Juribus Parochi & substitutione.

I. Oblationes, quæ in usum Ministrorum Ecclesiæ dantur, sunt de jure Parochiali *c. Quia Sacerdotes 13 c. Sanctorum 12. q. 1.* Illis enim debentur pro administratione Sacramentorum Verum quidem est, jure communi non extare præceptum de oblationibus faciendis, debentur nihilominus, & cogi possunt ad dandum in quatuor casibus. *Primò* cum per modum census pensionis aut cõventionis exiguntur. *Secundò* cum testamento, legato, donatione, voto, aliove modo addictæ sunt. *Tertiò* cum minister Ecclesiæ non habet sufficientem sustentationem. *Quartò* cum consuetudo est recepta & approbata. In his duobus postremis casibus quantitas oblationum arbitraria est. *Quemadmodum* fusiùs dicemus in *par. 2. summa tit. 1. §. 1. Silv. V. decima n. 1. s. Thom. 2. 2. q. 82. art. 1. Silv. V. decima n. 2. Suar. l. 1. de relig. pag. 60. Barb. in tr. de appellat. utriusque Juris signif. appell. 172. Fagund. in 5. Prec. l. 4. c. ult.*

II. Rectoribus Ecclesiarum & Parochiis debetur quarta funeralium jure communi *c. 1. de sepulturis Clem. dudum eod.* Illam verò debet Ecclesia in qua sepelitur defunctus, ex iis, quæ legavit. Nec excipiuntur Mendicantium ordinum Ecclesiæ, in quibus sepulturam eligunt morientes. *Clem. cit. dudum §. Verum.* Aliqui tamen volunt non extendi ad Monasteria seu Ecclesias Monialium Ordinis Minorum & Prædicatorum. Verius est non excipi, post *Con. Trid. quod Sess. 25. c. 13.* generaliter loquitur: Non obstantibus quibuscunque privilegiis, etiam *Mare magnum* nuncupa-

tis,